

Isaac
Asimov

A ZRODÍ SE

NADACE

ARGO
TRITON

Přeložila Daniela Orlando.

Isaac Asimov
A zrodí se Nadace

Copyright © 1993 by the Estate of Isaac Asimov
This translation is published by arrangement with Doubleday, an imprint of the Knopf
Doubleday Publishing Group, a division of Random House, Inc.
Translation © Daniela Orlando, 2014
Cover © Angela Harburn | Dreamstime.com
Cover Design © Lukáš Tuma, 2014

© Argo, 2014
© Stanislav Juhaňák – Triton, 2014

ISBN 978-80-257-1285-6 (Argo)
ISBN 978-80-7387-817-7 (Triton)

Nakladatelství ARGO, Milíčova 13, 130 00 Praha 3
www.argo.cz

Stanislav Juhaňák – TRITON, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10
www.tridistri.cz

Všem mým věrným čtenářům

„Před čtyřiceti – nebo třiceti, dvaceti, či dokonce deseti – lety bych tuhle knihu nedokázal napsat. Bylo to tím, že teprve s postupem času jsem se propracoval ke zdroji Nadace: Harimu Seldonovi. Dnes už mám k dispozici dar, který časem vykrystalizoval v podobě zkušeností (někteří by to mohli označit za moudrost, ale já se tak nehorázné sebechvály hodlám vystříhat). Až nyní jsem díky tomu schopen představit čtenářům Hariho Seldona v onom klíčovém, plodném období jeho života... z Hariho Seldona se totiž s uplývajícími lety vyvinulo mé druhé já... V mých raných knihách byl Hari Seldon bájná postava – *A ZRODÍ SE NADACE* z něj dělá skutečného člověka.“

Isaac Asimov, červen 1991

Část první

Eto Demerzel

Demerzel, Eto – ... Ačkoli nemůže být pochyb o tom, že Eto Demerzel představoval skutečnou státní moc po značnou část vládnoucího období císaře Kleona I., historikové se rozcházejí ohledně pravé povahy jeho vlády. Podle klasického výkladu byl dalším z dlouhého zástupu silných, nemilosrdných utlačovatelů typických pro poslední století jednotné Galaktické říše, ale vynořily se i revizionistické názory hlásající, že pokud šlo o despotismus, pak o despotismus shovívavý. Často se v této souvislosti zdůrazňuje jeho vztah k Hariemu Seldonovi, který však již navždy zůstane neobjasněn, zejména co se týče nezvyklé epizody s Laskinem Joranem, jehož meteorický vzestup...

GALAKTICKÁ ENCYKLOPEDIE*

* Všechny citace z *GALAKTICKÉ ENCYKLOPEDIE*, jež zde se svolením nakladatele reprodukuje, pocházejí ze sto šestnáctého vydání z roku 1020 E. N., které vyšlo péčí Nakladatelství Galaktické encyklopedie na Terminu.

„A já ti říkám, Hari,“ opakoval Yugo Amaryl, „že tvůj přítel Demerzel je v pěkném maléru.“ Slovo „přítel“ přitom lehce zdůraznil s nepřeslechnutelnou nechutí.

Hari Seldon trpký podtón zaregistroval a přešel jej beze slova. Vzhlédl od svého trojpočítače se slovy: „A já ti říkám, Yugo, že je to nesmysl.“ Načež – s náznakem, jen drobným náznakem hněvu – dodal: „Proč mě pořád otravuješ tím, že trváš na opaku?“

„Protože mi to přijde důležité.“ Amaryl se trucovitě posadil. Šlo o gesto naznačující, že se nenechá snadno vystrnadit. Teď je tady a tady taky zůstane.

Před osmi lety pracoval jako chladírník v sektoru Dahl, tak nízko na společenském žebříčku, jak jen bylo možné. Když ho Seldon z tohoto postavení vysvobodil, stal se z něj matematik a intelektuál – a navíc ještě psychohistorik.

Ani na okamžik však nezapomněl, kým byl dřív, kým je teď a komu za tu změnu vděčí. Znamenalo to, že když musel Harimu Seldonovi ostře oponovat – pro jeho vlastní dobro – nenechal se odradit úctou a náklonností ke staršímu muži ani ohledem na svou kariéru. Dlužil Seldonovi krutou pravdu – a nejen to.

„Podívej, Hari,“ prohlásil, mávaje úsečně levičkou, „ty si toho Demerzela považuješ z nějakého důvodu, který se vzpírá mému chápání, ale já ne. Kromě tebe o něm nesmýšlí dobře nikdo z těch, jejichž názoru si cením. Je mi jedno, co bude s ním osobně, ale dokud mám pocit, že na tom záleží tobě, Hari, nezbyvá mi než tě na to upozornit.“

Seldona přiměla k úsměvu stejně tak upřímnost jeho protějšku jako jeho obavy, které považoval za zbytečné. Měl Yuga Amaryla rád – víc než jen rád. Yugo spolu s Eto Demerzelem, Dors Venabiliovou a Raychem tvořil čtveřici lidí, s nimiž se seznámil v onom krátkém období svého života, kdy prchal z jednoho koutu planety Trantor na druhý, a kterým se dosud nikdo nevyrovnal, co se Seldona týkalo.

Tihle čtyři pro něj byli nepostradatelní zcela konkrétním a v případě každého z nich odlišným způsobem – Yugo Amaryl svým pronikavým vhledem do principů psychohistorie a nápaditými sondami do nových ob-

lastí studia. Seldona uklidňovalo vědomí, že kdyby se jemu samotnému něco přihodilo, než bude matematika tohoto oboru kompletně propočítána – a že to pokračovalo hodně pomalu a s nesmírnými překážkami – stále tu bude přinejmenším jeden kvalitní mozek, který bude ve výzkumu pokračovat.

„Promiň, Yugo. Nechci na tebe spěchat ani šmahem zamítat to, co se mi tady snažíš vysvětlit. To je tou prací; teď, když dělám vedoucího katedry...“

Nyní byla řada na Amarylovi, aby se pousmál a přemohl uchechtnutí. „Promiň, Hari, vím, že bych se neměl smát, ale pro tuhle pozici nemáš žádné vrozené vlohy.“

„Což sám moc dobře vím, ale budu se to muset naučit. Musím budít dojem, že se zabývám něčím neškodným, a neexistuje nic – vůbec nic – neškodnějšího než práce vedoucího katedry matematiky na Streelingské univerzitě. Můžu si vymyslet plno nedůležitých úkolů, aby se o našem psychohistorickém výzkumu nikdo nedozvěděl a nevyzvídal, jak pokračuje, jenže problém je v tom, že těch nedůležitých úkolů mám opravdu hodně a nemám dost času na to...“ Přeletěl očima po kabinetu a materiálech uložených v počítačích, ke kterým měl přístup jen on s Amarylem a které i v případě, že by se k nim někdo náhodou dostal, byly pečlivě zakódovány vymyšlenou symbolikou, jíž by nikdo jiný nerozuměl.

„Až do svých povinností pronikneš hlouběji, pověříš jimi ostatní a budeš mít víc času pro sebe,“ opáčil Amaryl.

„To doufám,“ zapochyboval Seldon. „Ale řekni mi, co je na Eto Demerzelovi tak důležitého?“

„Prostě to, že Eto Demerzel, ministerský předseda našeho úžasného císaře, dělá, co může, aby podnítil povstání.“

Seldon se zamračil. „Proč by se měl snažit o něco takového?“

„Neřekl jsem, že se o to snaží. Zkrátka a dobře k tomu přispívá – ať už vědomě či nevědomky – a někteří jeho političtí nepřátelé mu v tom vydatně pomáhají. Což mi vůbec nevadí, jak jistě chápeš. Domnívám se, že za ideálních podmínek by bylo skvělé vyštvať ho z císařského paláce, z Trantoru... i z Říše, když na to přijde. Jenže ty, jak už jsem řekl, o něm máš vysoké mínění, a proto tě varuju, jelikož mám za to, že nesleduješ aktuální politické dění tak bedlivě, jak bys měl.“

„Mám na práci důležitější věci,“ podotkl Seldon vlídně.

„Jako třeba psychohistorii. Souhlasím. Ale kde vezmeme naději na rozpracování psychohistorie, když se nebudeme starat o politiku? Mám na mysli současnou politiku. Teď – *TEĎ* – je ta doba, kdy se současnost mění v budoucnost. Nemůžeme pořád jen studovat minulost. Víme přece, co se stalo v minulosti. Výsledky musíme poměřovat současností a blízkou budoucností.“

„Mám pocit, že tenhle argument už jsem slyšel.“

„A uslyšíš ho znovu. Mně očividně z jeho opakování neplyne žádný užitek.“

Seldon si povzdechl, rozvalil se v křesle a s úsměvem se na Amaryla zadíval. Mladší muž uměl být nepřijemný, ale psychohistorii bral vážně, čímž se vše vynahrazovalo.

Na Amarylovi byly dosud vidět stopy jeho dřívějšího chladírnického života. Měl široká ramena a svalnatou postavu člověka zvyklého na těžkou fyzickou práci. Nedovolil svému tělu, aby ochablo, což bylo jen dobře, protože to i Seldona nutilo přemáhat nutkání trávit veškerý čas u psacího stolu. Postrádal sice Amarylovu hrubou tělesnou sílu, ale stále ještě ovládal zápasnické chvaty, přestože už měl po čtyřicítce a určitě se smýkané nebude moci věnovat věčně. Prozatím však hodlal pokračovat. Díky každodennímu cvičení si nadále udržoval štíhlý pas a pevné ruce i nohy.

„Tvá obava o Demerzela určitě není daná jen tím, že je to můj přítel. Musíš mít nějaký jiný motiv.“

„Na tom není nic tajemného. Dokud se budeš s Demerzelem přátelit, budeš mít zajištěné postavení tady na univerzitě a můžeš pokračovat v psychohistorickém výzkumu.“

„Tak vidíš. Takže mám důvod přátelit se s ním. Přece jen to není nic, co by se vzpíralo pochopení.“

„Udržovat s ním styky je ve tvém zájmu. To chápu. Ale co se přátelství týče – to nechápu. Kdyby však Demerzel přišel o moc, postihlo by to nejen tvé postavení. Říši by pak řídil sám Kleon a úpadek by postupoval rychleji. Anarchie by tudíž mohla vypuknout dřív, než promyslíme veškeré důsledky psychohistorie a učiníme z ní vědu schopnou zachránit lidstvo.“

„Ach tak. Jenže já si upřímně řečeno nemyslím, že se nám podaří dokončit psychohistorii včas, aby zabránila pádu Říše, abys věděl.“

„I kdybychom nedokázali zabránit jejímu pádu, mohli bychom zmírnit jeho následky, ne?“

„Snad ano.“

„Tak vidíš. Čím déle budeme moci pracovat v klidu, tím větší je pravděpodobnost, že se nám podaří zabránit pádu Říše nebo aspoň zmírnit jeho následky. A jelikož tomu tak skutečně je, lze z toho zpětně odvodit, že zachránit Demerzela může být nutné, ať už se nám to – či aspoň mně – líbí nebo ne.“

„A přitom jsi právě řekl, že bys ho nejradši vyhnal z paláce, z Trantoru i z Říše.“

„Ano, když jsem mluvil o ideálních podmínkách. Jenže my nežijeme v ideálních podmínkách a potřebujeme našeho ministerského předsedu, i kdyby představoval nástroj útlaku a despotismu.“

„Chápu. Proč si ale myslíš, že Říše má tak blízko k rozpadu, aby k tomu stačil odchod ministerského předsedy?“

„Psychohistorie.“

„Využíváš ji k předpovědím? Ještě nemáme ani hotovou kostru. Jaké předpovědi z ní můžeš vyvodit?“

„Existuje taky intuice, Hari.“

„Intuice existovala vždycky. My přece chceme něco víc, ne? Chceme matematický postup, který nám stanoví pravděpodobnost konkrétního vývoje budoucnosti za tohoto či onoho předpokladu. Pokud bychom si při rozhodování vystačili s intuicí, obešli bychom se i bez psychohistorie.“

„Nemusí to nutně být otázka jednoho či druhého, Hari. Já mluvím o obojím – o kombinaci, která by mohla být lepší než každý přístup zvlášť, aspoň do té doby, než se nám podaří psychohistorii zdokonalit.“

„Pakliže vůbec,“ upřesnil Seldon. „Ale řekni mi, odkud se bere to nebezpečí, které Demerzelovi hrozí? Co by mu mohlo uškodit nebo ho svrhnout? Mluvíme snad o Demerzelově svržení?“

„Ano,“ přisvědčil Amaryl a jeho obličejem se rozhostil pochmurný výraz.

„Tak mi to pověz. Slituj se nad mou nevědomostí.“

Amaryl zrudl. „Nemluv se mnou přezíravě, Hari. Určitě už jsi slyšel o Jojo Joranovi.“

„Jistěže. Je to demagog – odkud že to pochází? Z Nišaje, ne? Velice nedůležitý svět. Planeta pastýřů koz, mám ten pocit. A vynikajících sýrů.“

„Správně. Jenže on je víc než jen demagog. Má spoustu přívrženců, kterých stále přibývá. Tvrdí, že usiluje o sociální spravedlnost a větší zapojení lidu do politiky.“

„Ano. Taky jsem to slyšel. Jeho heslo zní: ‚Vláda patří lidu.‘“

„Ne tak docela, Hari. Říká, že vláda je lid.“

Seldon přikývl. „Víš přece, že s touhle myšlenkou bych docela souhlasil.“

„Já taky. Jsem pro ni všemi deseti – kdyby ji Joranum bral vážně. Jenže pro něj je to jen odrazový můstek. Prostředek, ne cíl. Chce se zbavit Demerzela, aby se s Kleonem dalo snadno manipulovat. Pak Joranum usedne na trůn a lid bude on. Sám jsi mi řekl, že podobných epizod už bylo v dějinách císařství plno – a dnes je Říše slabší a méně stabilní, než bývala dřív. Rána, která by jí v dřívějších staletích jen otrásla, by ji nyní mohla rozdrtit. Říši zachvátí občanská válka, z níž už se nevzpamatuje, a my nebudeme mít k dispozici psychohistorii, která by nám ukázala, co máme dělat.“

„Chápu, jak to myslíš, ale Demerzela se určitě tak snadno nezbaví.“

„Nevíš, jak velké podpoře se Joranum těší.“

„Je úplně jedno, jak velkou podporu bude mít.“ Seldonovo čelo se na okamžik zamýšleně svařilo. „Zajímalo by mě, jak jeho rodiče přišli na jméno Jojo. Je na tom něco dětinského.“

„Rodiče s tím neměli nic společného. Jeho pravé jméno zní Laskin, což je na Nišaji zcela běžné jméno. Jojo si začal říkat sám – nejspíš podle první slabiky svého příjmení.“

„O to větší je hlupák, nemyslíš?“

„Ne, nemyslím. Jeho stoupenci provolávají: ‚Jo... Jo... Jo... Jo...‘ pořád dokola. Působí to hypnoticky.“

„Inu,“ odpověděl Seldon a odvrátil se, aby upravitel trojpočítačem generovanou multidimenzionální simulaci, „uvidíme, jak to dopadne.“

„Můžeš si dovolit brát to tak ležérně? Říkám ti, že hrozí bezprostřední nebezpečí.“

„Ne, nehrozí,“ odsekl Seldon s nečekanou přísností a ledovým pohledem. „Nedisponuješ všemi fakty.“

„Kterými fakty nedisponuju?“

„To probereme jindy, Yugo. Zatím pokračuj v práci a starost o Demerzela a stav Říše přenech mně.“

Amaryl stiskl rty, ale už si zvykl Seldonovi neodporovat. „Ano, Hari.“
Síla zvyku však nebyla absolutní. Ve dveřích se obrátil a poznamenal:
„Děláš chybu, Hari.“

Seldon se pousmál. „Nemyslím si to, ale vyslyšel jsem tvé varování a budu je mít na paměti. Na každý pád všechno dobře dopadne.“

Jakmile Amaryl odešel, Seldonův úsměv pohasl. Opravdu všechno dobře dopadne?

2

Seldon měl sice Amarylovo varování na paměti, ale nezaobíral se jím příliš usilovně. Čtyřicáté narozeniny ho letmo minuly a byly ty tam – s obvyklým psychologickým dopadem.

Čtyřicítka! Už nebyl mladý. Život už se před ním neprostíral jako rozlehlé nezmapované pole, jehož konec se ztrácí za obzorem. Prožil na Transtoru osm let, která rychle uběhla. Za dalších osm let mu bude táhnout na padesátku. Začne se blížit stáří.

Copak se mu nepodařilo aspoň pořádně začít s psychohistorií? Yugo Amaryl vychvaloval zákonitosti a řešil rovnice s pomocí odvážných předpokladů založených na intuici. Jenže jak by se takové předpoklady daly ověřit? Psychohistorie ještě nebyla experimentální vědou. Důkladné studium psychohistorie by vyžadovalo pokusy zahrnující celé obydlené planety, čas měřený ve staletích – a naprostý nedostatek etické zodpovědnosti.

Šlo o neřešitelný problém, a jelikož se mu přičil každý okamžik, který musel trávit nad úředními povinnostmi, ubíral se domů na sklonku dne v mizerné náladě.

Normálně by mohl spoléhat na to, že ho procházka univerzitním areálem rozveselí. Streelingská univerzita měla vysokou kupoli a na školním pozemku si člověk připadal jako pod širým nebem, aniž by musel snášet počasí toho typu, jaké Seldon zažil během své první (a jediné) návštěvy císařského paláce. Byly tu stromy, tráva a pěšiny skoro jako v areálu staré vysoké školy na jeho domovském světě Helikonu.

Pro tento den bylo nastaveno zdání oblačnosti se slunečním svitem (ne sluncem, pochopitelně, jen světlem), který se v nepravidelných intervalech objevoval a zase mizel. Byla trochu zima, ale jen trochu.

Seldon měl pocit, že chladných dnů je teď víc než dřív. Snažil se Trantor šetřit energií? Mohla za to rostoucí neschopnost? Nebo (a při tom pomýšlení se v duchu zamračil) že by už stárl a řídla mu krev? Zastrčil ruce do kapes kabátu a nahrbil se.

Obvykle se neobtěžoval s vědomou navigací. Jeho tělo znalo bezchybně cestu z kabinetu do počítačové učebny i z učebny domů a zase zpátky. Většinou byl duchem jinde, když po ní kráčet, ale dnes do jeho myšlenek pronikl nějaký zvuk. Zvuk beze smyslu.

„Jo... Jo... Jo... Jo...“

Byl poměrně tichý a vzdálený, ale něco mu připomněl. Ano, Amarylovo varování. Ten demagog. Že by byl tady ve školním areálu?

Jeho nohy změnily směr, aniž by se o to vědomě snažil, a donesly ho přes nízký kopec k univerzitnímu hřišti využívanému pro hodiny tělocviku, sport a studentské proslovy.

Uprostřed hřiště se nacházel středně velký dav nadšeně deklamujících studentů. Na pódiu stál někdo, koho Seldon nepoznával, někdo se zvučným hlasem a vemlouvavou dikcí.

Nebyl to však ten demagog, Joranum, kterého viděl mnohokrát v holovizi. Po Amarylově varování mu začal věnovat bedlivou pozornost. Joranum byl rozložitý a z jeho úsměvu čísela jistá zlověstná vlezlost. Měl husté pískové vlasy a světlemodré oči.

Tenhle řečník byl spíš poměrně hubený, se širokými ústy, tmavovlasý a hlučný. Seldon se nesnažil rozeznat slova, ale i tak zaslechl frázi „moc od jednotlivce k masám“ odměněnou mnohohlasým výkřikem.

To je hezké, pomyslel si Seldon, ale jak přesně toho chce dosáhnout – a myslí to vážně?

To už došel k davu a rozhlížel se, jestli neuvidí někoho známého. Zablhl Finangelose z magisterské matematické přípravy. Slušný mladík, snědý, s vlasy jako ovčí rouno.

„Finangelosi!“ zavolal na něj.

„Profesore Seldone,“ odpověděl Finangelos po kratičké pauze, během níž na něj zíral, jako by ho bez klávesnice ani nepoznával, a zamířil k němu. „Přišel jste si toho chlapa poslechnout?“

„Přišel jsem jen proto, abych zjistil, co je to za rámus. Kdo je to?“

„Jmenuje se Namarti, pane profesore. Mluví Jojovým jménem.“

„To slyším,“ odvětil Seldon, když se ta litanie rozezněla znovu. Zřejmě se tak dělo pokaždé, když řečník pronesl něco trefného. „Ale kdo to je, ten Namarti? To jméno mi nezní povědomě. Z jaké katedry je?“

„Není členem univerzity, pane profesore. Je to jeden z Jojových lidí.“

„Jestli není členem univerzity, nesmí tady řečnit bez povolení. Myslíte, že je má?“

„Těžko říct, pane profesore.“

„Tak to abychom to zjistili.“

Seldon vklouzl do davu, ale Finangelos ho chytil za rukáv. „Radši si s ním nezačínejte, pane profesore. Má s sebou ranaře.“

Za řečníkem postávalo ve velkých rozestupech šest zakaboněných mladíků s rozkročenýma nohama a založenýma rukama.

„Ranaře?“

„Na špinavou práci, pro případ, že by někdo dělal potíže.“

„V tom případě rozhodně není členem této univerzity a ani povolení by ho neopravňovalo k těmhle ‚ranařům‘, jak jim říkáte. – Uvědomte školní ostrahu, Finangelosi. Správně by tu už měla být i bez avíza.“

„Nejspíš nestojí o problémy,“ zamumlal Finangelos. „Prosím vás, pane profesore, o nic se nepokoušejte. Jestli chcete, tak já doběhnu pro ochran-ku, ale počkejte, než přijdou.“

„Třeba se mi to do té doby podaří rozehnat.“

Začal se prodírat davem. Nebylo to nic těžkého. Někteří z přítomných ho poznali a všichni měli na očích jeho profesorské výložky. Došel k pódiu, opřel se o ně rukama a vyhoupl se na metr vysokou plošinu s tichým heknutím. Smutně si přitom pomyslel, že před deseti lety by to dokázal jednou rukou a bez heknutí.

Narovnal se. Řečník přestal mluvit a upřel na něj ostražitý, ledově chladný pohled.

Seldon ho nevzrušeně oslovil: „Vaše povolení k proslovu před studentem, pane.“

„A vy jste kdo?“ opáčil řečník. Hovořil hlasitě a jeho slova se nesla.

„Člen pedagogického sboru této univerzity,“ odpověděl Seldon stejně hlasitě. „Vaše povolení, pane?“

„Nemáte právo je ode mě vyžadovat.“ Mladíci postávající za řečníkem se shlukli blíž k němu.

„Pokud nemáte povolení, radím vám, abyste okamžitě opustil univerzitní areál.“

„A když ne?“

„Inu, univerzitní ostraha už je každopádně na cestě.“ Seldon se obrátil k davu. „Vážení studenti,“ zvolal, „v areálu naší školy platí svoboda projevu a shromažďovací právo, o které však můžeme přijít, pokud dovolíme cizím lidem, aby nám tu bez platného povolení...“

Na rameno mu ztěžka dopadla něčí ruka, až zkřivil tvář bolestí. Když se otočil, zjistil, že je to jeden z mužů, které Finangelos označil za „ranaře“.

Muž pronesl s výrazným přízvukem, který si Seldon nedokázal ihned zařadit: „Zmizte odsud – a honem.“

„K čemu to bude dobré? Ostraha tu bude každou chvíli.“

„V tom případě,“ podotkl Namarti s dravčím úšklebkem, „vypuknou nepokoje. Tím se zastrašit nenecháme.“

„Samozřejmě že ne,“ přikývl Seldon. „To by se vám líbilo. Jenže nepokoje nevypuknou. Odejdete odsud bez povyku.“ Znovu se obrátil ke studentům a vysmekl se muži, který svíral jeho rameno. „O to už se postaráme, vidíte?“

Někdo v davu vykřikl: „To je profesor Seldon! Ten je v pohodě! Nebijte ho!“

Seldon vycítil rozpolcenost davu. Bylo mu jasné, že v něm jsou i tací, kteří by potyčku s univerzitní ostrahou uvítali už jen z principu. Na druhé straně zde museli být přítomni rovněž ti, kterým je sympatický, a také ti, kteří ho sice neznají, ale nehodlají přihlížet napadení člena pedagogického sboru.

Vzduch prořízl ženský hlas: „Dejte si pozor, pane profesore!“

Seldon si povzdechl a přeletěl pohledem hřmotné mladíky, kteří stáli před ním. Navzdory své zdatnosti ve smýkané netušil, jestli to zvládne, jestli má ještě dost rychlé reflexy a dost pevné svaly.

Jeden z ranařů k němu přistoupil – samozřejmě s přílišnou sebedůvěrou. A ne moc rychle, což Seldonovi poskytlo přesně tolik času, kolik jeho stárnoucí tělo potřebovalo. Ranař k němu útočně napřáhl ruku, čímž mu to ještě víc usnadnil.

Seldon se napřážené ruky chopil, protočil se, trhnul rukou nejdřív nahoru a pak dolů (s dalším heknutím – proč u toho musí pořád he-

kat?) a pohůnek prosvištěl vzduchem, poháněný zčásti svou vlastní hybnou silou, aby přistál se zaduněním a vykloubeným ramenem na okraji pódia.

Z řad přihlížejících se při pohledu na tento zcela nečekaný zvrat ozval divoký řev. V divácích se rázem vzedmula univerzitní hrdost.

„Nandej jim to!“ zahulákal osamělý hlas. Ostatní se hned přidali.

Seldon si uhladil vlasy a snažil se nesupět. Sténajícího ležícího ranaře skopl z pódia.

„Ještě někdo?“ optal se přívětivě. „Nebo poklidně odejdete?“

Zadíval se na Namartiho s jeho pěticí nohsledů, kteří se nerozhodně zarazili, a pronesl: „Varuji vás. Dav je nyní na mé straně. Pokusíte-li se mě přeprat, roztrhají vás na kusy. – Dobrá, tak kdo bude další? Jdeme na to. Jeden po druhém.“

Při poslední větě zvýšil hlas, zatímco je pozvednutou dlaní vybízel k útoku. Dav nadšeně zařičel.

Namarti zůstal nechápavě stát. Seldon se skokem přenesl za něj a nasadil mu kravatu. To už na pódiu lezli studenti, kteří křičeli „Jeden po druhém! Jeden po druhém!“ a hrnuli se mezi Seldona a tělesnou stráž.

Seldon zesílil stisk na soupeřově průdušnici a zašeptal mu do ucha: „Tohle je takový můj fígl, Namarti, který cvičím už celé roky. Jestli se mi pokusíte vyškubnout, rozdrtím vám hrtan, takže už nikdy nebudete mluvit jinak než šepem. Jestli si ceníte svého hlasu, uděláte, co vám říkám. Až vás pustím, řeknete těm svým rabiátům, aby se vzdálili. Jestli řeknete cokoliv jiného, budou to poslední slova, která pronesete normálně. A pokud se ještě někdy objevíte v univerzitním areálu, nebudu s vámi jednat v rukavičkách. Dokončím, co jsem začal.“

Načež povolil sevření. Namarti zachropěl: „Vypadněte. Všichni.“ Ranaři se urychleně stáhli i s vyřazeným spolubojovníkem.

Když krátce nato dorazila univerzitní ostraha, Seldon jim oznámil: „Omlouvám se, pánové. Falešný poplach.“

Opustil hřiště a pokračoval v cestě domů ve značně neveselém rozpoložení. Odhalil tu stránku své osobnosti, kterou odhalit nechtěl. Byl přece Hari Seldon, matematik, ne Hari Seldon, sadistický zápasník.

Navíc se o tom dozví Dors, pomyslel si zasmušile. Radši by jí to měl

řít sám, než se k ní donese nějaká verze, která incident vylíčí horší, než ve skutečnosti byl.

Ta nebude mít radost.